

Debutkoncert Lars Fløe, orgel

Søndag d. 17. november kl. 16.00
Musikhuset Aarhus, Symfonisk Sal

Fransk orgelmusik af Debussy, Vierne, Cochereau,
Escaich, Lebrun og Bonnal

Entré: 50 kr. + gebyr

PROGRAM – 1. del

CLAUDE DEBUSSY:

(1882 – 1918)

Prélude à l'Après-midi d'un Faune

Orgeltransskription af Serge Ollive og Éric Lebrun

LOUIS VIERNE:

(1870 – 1937)

Naiades (fra Pièces de Fantaisie, op. 55)

Toccata (fra Pièces de Fantaisie, op. 53)

PIERRE COCHEREAU:

(1924 – 1984)

Berceuse à la mémoire de Louis Vierne

THIERRY ESCAICH:

(*1965)

Cinq versets sur le 'Victimae Paschali'

I *Allegro moderato*

II *Adagio ma non troppo – tempo rubato*

III *Allegretto*

IV *Adagio ma non troppo*

V *Allegro molto ritmico*

PAUSE

PROGRAM – 2. del

ÉRIC LEBRUN:
(*1967)

Uropførelse

Belle Yolande, pour grand orgue
- *À mon ami Lars Floee*

Fransk trouvère-verse (*chanson de toile*) fra 1200-tallet, anonym:

Bele Yolanz en ses chambres se oit
d'un boen samit une robe cosoit:
À son ami tramettre la vouloit.
En souspirant cette chanson chantoit:
Deus! tan est douz li nom d'amour:
ja n'en cuidai senttir doulour.

Fagre Yolande sad i sit kammer
og syede en klædning af smukt silkestof:
Til sin ven ville hun sende den.
Sukkende sang hun denne sang:
Gud! hvor er kærlighedens navn dog sødt:
jeg troede aldrig, jeg skulle erfare dens smerte.

I Prélude

II Gravement

III Tambourin

IV Sicilienne

V Interlude

VI Belle Yolande

VII Final

ERMEND BONNAL:
(1880 – 1944)

Paysages Euskariens, pour grand orgue

I La Vallée de Béhorléguy, au matin

II Le Berger d'Ahusquy

III Cloches dans le ciel

Øvrige medvirkende:

Nadja Marie Schmedes Enevoldsen, sopran

Marius Paschke, percussion

Efter koncerten er der reception i kantinen på niveau 5, hvor alle er velkomne

Hjertelig velkommen til min debutkoncert, som er kulminationen af og afslutningen på 9 års orgelstudier ved Det Jyske Musikkonservatorium.

Rejsen har været lang og har bragt mig gennem hele tre orgeluddannelser: Master, kandidat og solistklasse, men jeg har nydt hvert sekund og vil gerne særligt takke orgelprofessor Ulrik Spang-Hanssen for tålmodighed, humor, inspiration og fremragende undervisning gennem alle årene.

Inspireret af mit studieår i Paris (2017-2018) har jeg valgt kun at spille fransk orgelmusik i dag. Fransk musik og fransk orgelmusik er noget helt særligt.

Jeg indleder med den fortryllende og sansende ***Prélude à l'Après-midi d'un Faune*** (*Forspil til En Fauns Eftermiddag*), som er et symfonisk digt af **Claude Debussy**, her i orgeltransskription af Serge Ollive med tilføjelser af Éric Lebrun. Den gådefulde titel stammer fra et digt af Stéphane Mallarmé, over hvilket Debussy havde til hensigt at komponere et tresatset værk: *Prélude – Interlude – Paraphrase*. Dog endte Debussy med at samle alle sine idéer i denne enkelte frie sats.

Musikken beskriver malende historien om et naturvæsen, en faun, der en varm sommerdag spiller på sin fløjte i skoven. Efter at være vågnet til dåd hører vi ham lege, jage sommerfugle, nymfer og najader, inden han til sidst dør hen i søde drømme i sin eftermiddagslur.

Værket blev et vendepunkt i musikhistorien, da Debussy strækker det traditionelle harmoniske system til sit yderste og viser en helt ny måde at behandle klange og harmonier på.

Faunens tema optræder flere gange i løbet af satsen og hver gang i en ny harmonisk konstellation: først alene, så på septimen, så på seksten, på oktaven og til sidst på kvarten. Den oprindelige orkesterversion er ufattelig nuanceret i sin instrumentation og et blændende kompositorisk håndværk. Ifølge Manuel Rosenthal, der var elev af Ravel, skulle Ravel have udtalt om dette værk:

"C'est l'œuvre la plus parfaite qui ait jamais été composée." –
(Det er det mest perfekte værk, der nogensinde er komponeret).

Efter faunen møder vi en anden gruppe naturvæsener: najader – **Naiades** af **Louis Vierne**. Najader er kvindelige vandnymfer, der lever i bække, søer, åer og andre vandløb. Værkets mange 16.-dele illuderer najadernes leg og flugt. Stykket er en slags 'organisters skræk', for 16.-delene fortsætter i det uendelige, og man skal holde tungen mere end lige i munden, når man begiver sig ud i den. At Klais-orglet, som jeg spiller på i dag, har forsinkelse – særligt på 3. manual – således, at de toner, man sætter an på klaviaturet, lyder med en brøkdel af et sekunds forsinkelse, gør, at man som koncertudøver i denne sats konstant er en 16.-del foran i hænderne i forhold til, hvad man hører med ørerne. Det gør absolut ikke satsen nemmere at spille.

Vi fortsætter med endnu en sats af **Vierne**, nemlig **Toccata**. Ordet toccata, som kommer af italiensk toccare, 'at berøre', er en af de ældste betegnelser for et musikstykke for tangentinstrument, oprindeligt uden nogen bestemt karakter eller form. Senere blev benævnelsen anvendt fortrinsvis om musikstykker for orgel, klaver eller cembalo, hvis særlige kendetegn var hurtige bevægelser og små, ensartede noteværdier. Denne toccata er en brølende, udadvendt affære i b-mol – en ganske alvorlig og bestemt toneart.

Efter endt undervisningsforløb i improvisation hos **Sophie-Véronique Choplin**, som er en af hovedorganisterne ved Saint-Sulpice-kirken i Paris, fik jeg lov at spille denne toccata som *sortie*, dvs. som postludium, ved en aftenmesse i Saint-Sulpice på Widors gamle orgel. Det var magisk.

Hvor Widor var organist i Saint-Sulpice, var Vierne organist i Notre Dame. En af Viernes efterfølgere i Notre Dame blev **Pierre Cochereau**, og vi skal høre hans **Berceuse à la mémoire de Louis Vierne** (*Vuggevisse til minde om Louis Vierne*), som egentlig var en improvisation, men som senere blev nedskrevet på noder af organisten Frédéric Blanc. Værkets hovedtema stammer fra satsen *Berceuse* af Vierne, hvis tema igen stammer fra den franske vuggevisse *Dodo l'enfant do*.

Herfra springer vi til en nulevende komponist, **Thierry Escaich**, der til daglig underviser i improvisation på Conservatoire Supérieur de Paris og er organist ved kirken Saint-Étienne-du-Mont i det 5. arrondissement (lige bag ved Panthéon). Han har komponeret disse 5 vignetter over den gregorianske sekvens **Victimae Paschali**:

SEQ. I

V

Ictimae paschá-li laudes ímmo-lent Christi- á-ni.

Temaet præsenteres i 1. og 5. sats i finurlige, skæve taktarter i stærkt rytmiseret og perkussiv form, i 2. sats som firestemmig fuga, i 3. sats som en lystig scherzo og i 4. sats med uvejr og Dommedag. Et raffineret værk, der er fascinerende at spille – og forhåbentligt også at lytte til 😊.

I anden halvdel af koncerten fortsætter vi med endnu en nulevende og samtidig prisvindende komponist, **Éric Lebrun**, som jeg studerede fransk orgelrepertoire hos i Paris. Udover at undervise på Conservatoire de Saint-Maur lidt uden for Paris er han også adjungeret orgelprofessor ved konservatoriet i Aarhus og til daglig organist ved kirken Saint-Antoine-des-Quinze-Vingts i det 12. arrondissement. På Conservatoire de Saint-Maur har i øvrigt flere danske organister studeret gennem tiderne.

Da jeg spurgte Éric Lebrun, om han ville komponere *une petite pièce* til min debut, bekræftede han dette, men i stedet for at nøjes med en enkelt sats lod han inspirationen komme over sig, og resultatet er blevet denne fantasifulde suite ***Belle Yolande, pour grand orgue***, som henter inspiration dels i middelaldervisen af samme navn, dels i Renæssancens stiliserede dansesatser og -suer.

Belle Yolande er en *chanson de toile* – en nordfransk *trouvère-vise* fra 1200-tallet af anonym komponist. Visen (i frygisk modus) synges på det nordgalliske sprog *oïl* og omhandler kærlighedshistorien mellem den smukke Yolande og hendes elskede. En *chanson de toile* er en viseform, der ofte blev sunget ved spinderøkkene, og som berettede kærlighedshistorier set fra kvindens synspunkt. En *trouvère-vise* svarer til en troubadourvise. Trouvère-viserne blev sunget i nord og troubadourviserne i syd.

Som afslutning på koncerten skal vi høre ***Paysages Euskariens (Baskiske landskaber)*** af **Ermend Bonnal**. Bonnal blev født i Bordeaux og flyttede som 15-årig til Paris for at studere hos de kendte organister Guilmant og Tournemire. Gennem sin ungdom assisterede han både Widor i Saint-Sulpice og Tournemire i Sainte-Clotilde, og i 1941 overtog han stillingen som organist ved Sainte-Clotilde. Værket består af tre satser inspireret af landskaberne i det franske baskerland i Sydvestfrankrig.

I første sats ***La Vallée de Béhorléguy, au matin*** oplever vi morgenstemning i dalen Béhorléguy. I anden sats ***Le Berger d'Ahusquy*** hører vi først fårehyrden spille på sin skalmeje, hvorefter det trækker op til uvejr, måske torden. Til sidst falder det hele til ro igen. Selv om denne sats har stille passager, er den dog ganske udfordrende at spille: I sidste afsnit skal hænderne passe tre nodesystemer samtidigt, medens der spilles med dobbeltpedal. Tredje sats, ***Cloches dans le ciel (Klokker i himlen)***, er i toccata-stil og derfor en passende afslutning på dette debutprogram, som jeg har glædet mig til at præsentere for jer. Med Bonnals naturbilleder har vi sluttet ringen til naturvæsenerne, som koncerten begyndte med.

Lars Fløe

At rejse – og at studere – er at leve

Lars Fløe (f. 1968) spillede som barn cello, fløjte og klaver og påbegyndte som 17-årig videregående klaverstudier ved *El Conservatorio de Música, Universidad Nacional de Bogotá, Colombia*. Efter hjemkomst til Danmark tog han diplom-eksamen i musikleddelse og hørelærepædagogik ved Det Jyske Musikkonservatorium (DJM) i Aarhus, og først langt senere påbegyndte han studier i orgel.

Siden 1998 har Lars været ansat som organist ved Egå Kirke, og ud over at virke som organist komponerer han instrumentalværker og sange inspireret af forskellige kulturers folkemusik samt af Renæssancen. Særligt hans *Elkido-Suite* bliver spillet over hele verden og indgår i dag i det internationale standardrepertoire for tværfløjter og bliver flittigt benyttet ved fløjtekonkurrencer.

Efter al sandsynlighed er Lars den eneste herhjemme, der har gennemført samtlige orgeluddannelser, dette land udbyder: PO-, master-, kandidat- og solisteksamen og er derfor formodentlig gået hen og blevet den ældste debutant fra solistklassen, konservatoriet endnu har udklækket 😊.

I fjor studerede Lars 12 måneder i Paris hos orgelprofessor *Éric Lebrun* i repertoire-spil og hos *Sophie-Véronique Cauchefer-Choplin* i improvisation og var samtidig ansat som organist ved *Frederikskirken*, den danske kirke i Paris.

Lars elsker at rejse – og at studere.

Han har besøgt 50 lande – og har fuldført følgende uddannelser:

2019 Solisteksamen i orgel, DJM

2015 Kandidateksamen i orgel, DJM

2010 Mastereksamen i orgel, DJM

2004 Kirkesangereksamen, Vestervig Kirkemusikskole

1999 Musiklærereksamen i klaver, bachelor, DJM

1998 PO-eksamen i orgel, Vestervig Kirkemusikskole

1994 Diplomeksamen i musikleddelse og hørelærepædagogik, DJM

Hvis nogen – til sin tid – skulle spørge mig, om der var noget i mit liv, jeg ville fortryde – noget jeg gerne ville have gjort om, så ville jeg formentlig svare:

”Ja, jeg ville gerne ha’ rejst noget mere – og studeret noget mere....”

Taksigelser

Til sidst vil jeg sige stor tak til alle de orgellærere, jeg har haft gennem tiderne: Erling A. Thomsen, Gunver Rosenkrantz Riber, Kristian Krogsøe, Christian Præstholm, Lars Rosenlund Nørremark, Éric Lebrun, Sophie-Véronique Cauchefér-Choplin og særligt Spang-Hanssen.

Tak til Jonas for bladvending og setzerstyring i dag og tak til Nadja og Marius for medvirken på scenen. Tak til Magnus og Kasper for praktisk hjælp før og efter koncerten og særlig stor tak til Lars R. Nørremark for de mange registreringstimer og til Daniel Bruun for uvurderlig hjælp med Bonnal-satserne. Tak til hele orgelklassen for altid god og gemytlig stemning, stor tak til Egå Kirke for at have gjort det muligt for mig både med studieophold i udlandet og tid til eksamensræs. Tak til Sten Erik og Erling for korrekturlæsning og tak til min far for gennem 35 Hærvejsmarcher omkring Viborg at have lært mig kunsten at holde ud, blive ved og at fuldføre 😊.

Ved orglet i Saint-Sulpice, Paris

Orglet er i sandhed et guddommeligt instrument, thi når det klinger, forstår vi Guds storhed og væld, og når det tier, forstår vi dybderne af Hans barmhjertighed 😊
(Forfatter ukendt)

Vi ses til reception i kantinen efter koncerten 🍷